

El Molinet

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Martí de Torruella
Emplaçament Camí de Sant Joan a Callús, km. 1'500 a mà dreta.

Coordenades:

Latitud: 41.77066
Longitud: 1.78602
UTM Est (X): 399100
UTM Nord (Y): 4625026

Classificació

Número de fitxa 08218-22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Observacions protecció: Ref.Cadastral: 0025038 00CG92F 0001 SS
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002500CG92F037
Fitxes associades:
[Mas can Cornet](#)
Autoria de la fitxa Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)
Data de registre de la fitxa: ds., 30/12/2000 - 01:00

Descripció

Conjunt fabril format per l'edifici de l'actual fàbrica tèxtil, les restes de l'antic edifici del molí i la resclosa. L'edifici més antic del conjunt és l'antic molí construït segurament al segle XVIII. Es tracta d'un edifici de planta quadrangular construït en mur de maçoneria amb parament irregular unificat amb calç i arrebossat posteriorment, amb una orientació nord-sud, tenint l'entrada principal al cantó de migdia. A l'edifici originari es va adossar posteriorment, especialment entre els anys trenta i cinquanta del segle XX alguns cossos adjacents a l'alçada del primer pis, un d'ells, l'orientat a migdia en forma de terrassa a l'alçada del primer pis. Als baixos de la façana de ponent es conserva l'antiga porta que permet l'accés als baixos del molí i a la maquinària. Arquitectònicament aquests baixos conserven una gran arcada rebaixada feta en maó. Una llinda sobre aquesta porta marca la data del 1737 amb els noms de Josep i Jaume. Pot apreciar-se per sota de la casa el canal que deixa anar l'aigua de la resclosa i la retorna al riu. A la façana nord d'aquest edifici de l'antic molí, i seguint la línia del marge del riu, va adossar-se una primera nau industrial que comprenia les instal·lacions de la primera fàbrica tèxtil. Es tracta d'una estructura conformada per un mur de formigó que s'estén al llarg de tota l'amplada del riu i el seu corresponent canal que condueix les aigües fins a les respectives turbines. Actualment es troba en desús. La nau a la qual s'adossa és una estructura rectangular coberta a dues aigües amb teula construïda en mur de maçoneria amb antics finestrals de mig punt reforçats en maó a la façana del riu que han estat tapiats. A aquest tram inicial de nau corresponent a la primera fàbrica es va afegir en direcció al nord un nou tram d'iguals proporcions construït en maó amb modernes obertures. Aquests dos conjunts formen un de sol, unificant-se en una moderna nau tèxtil. Uns metres més al nord es troba la resclosa que desvia part de l'aigua fins el canal de la fàbrica i fins la turbina que proporcionava energia. Aquest canal continuava pels sota de l'edifici del molí, fins retornar l'aigua al riu.

Observacions:

Encastat a la façana de migdia de l'edifici del molí poden apreciar-se encara restes de l'antiga passarel·la que travessava el riu a principis del segle XX. Els propietaris conserven dues fotografies antigues del conjunt fabril, una del 1910 aproximadament, i una altre també de principis de segle de l'interior de la fàbrica i els treballadors. No es conserva documentació antiga de la fàbrica. De l'antic molí es conserva la vella maquinària dels anys trenta del segle XX per obrir la comporta de l'aigua cap a la roda del molí que movia la turbina que donava energia a la fàbrica. La primitiva turbina es va perdre. Encastada al terra dels baixos de l'edifici del molí que van ser repavimentats els anys cinquanta es conserva una mola de l'antic molí fariner. El conjunt fabril conserva una petita col·lecció dels anys 40 pertanyent a l'antic taller de la fàbrica. Entre d'altres eines es conserven: 1./Una màquina de foradar. 2./Un torn. 3./ Una serra. 4./ Una planejadora. 5./ Un forn. 6./ Una enclusa. 7./ Una mola de pedra. La resclosa del molí actualment es troba inutilitzada.

Història

Com el seu nom indica l'origen de l'actual fàbrica és un antic molí fariner construït a la riba del Cardener al segle XII (AA.DD, 1984) . L'existència d'aquest molí és constant al llarg dels segles, així a través d'un document del 1778 sabem que Josep Jaumandreu, moliner del molí de Les Feixes, dóna a perpetuïtat al seu fill Josep Jaume menor, el molí nou que pertany al mas Vilella, anomenat també Cornet de la Vilella. Una llinda ubicada sobre una porta de l'actual edifici del molí marca la data del 1737 i fa referència a dues persones d'aquesta família: Josep i Jaume. Aquest molí fariner serà el que es convertirà en la futura fàbrica de filats del Molinet el 1899. (AA.DD., 1988). Durant l'època d'eufòria del desenvolupament industrial a les conques dels rius, en Llorenç Figols i Figueres, llavors propietari del "Molinet" convertí l'ús de les aigües i les estructures del vell molí, en una fàbrica que l'any 1899 fou arrendada a Lluís Roca i Casals, industrial de Sallent. En Roca feu funcionar una secció de telers. La riuada del 1907 va envair la fàbrica amb dos metres de fang - els senyals del nivell assolit per les aigües eren visibles fins fa ben poc- . Aquest inesperat succés

arruïnà el fabricant i paralizà la indústria. El seu fill Eudald Fígols es feu càrrec de l'explotació industrial, ampliant la nau principal - tal com és avui- i es dedicà a la fabricació de teixits de cotó tenint en plantilla fins a vuitanta treballadors. En l'actualitat els edificis i les instal·lacions fabrils i el salt d'aigua - que no funciona- continuen en poder de la família Fígols. L'empresa funciona actualment amb el nom comercial de "Confeccions Sant Martí" i elabora vestuari especial de treball amb escassa ocupació laboral (CAMPRUBÍ, 1984)

Bibliografia

AA.DD.(1984) Recopilació de la història del municipi de Sant Joan de Vilatorrada. Sant Joan de Vilatorrada. CAMPRUBÍ I PLANS J.(1998), Fàbriques i empreses. 4 anys de reportatges a Regió 7. 1994-1997. Vol II. Fundació Caixa de Manresa. Manresa. Pags. 26 -27. CAMPRUBÍ I PLANS J.(1984): Fàbriques i empreses. Vol I. Fundació Caixa de Manresa. Pàgs. 37-46. CAMPRUBÍ I PLANS J (1984), La dinàmica d'un poble. Cambra de Comerç de Manresa. Manresa. Pàgs.187-204

